



# IWA OTITO LARIN ILE WA

Aye dorikodo bi adan to so dudu loji igi. Ghogbo enia aye akwu bi kiku oje ati bi iebi omi okun ati odo lati ibi giga lo siue ibu. Iberu airije airumu bo aye moje bi ieba atijo ti emi bo ghogbo eda alaiye moje.

## Lati Qwo S. O. Jaiye

Awọn oju ti o nadan fun gwa ali ogo di pahara b'i iyi assale ti ko gburu omi fun opo oyo tabi oṣu. Ba-ka-na awon oloré emi enia yé foti kuro lati ibi geba enia.

Fun awon obue to gele ti mo nri wa mu mi bere wípe kimi de simi siye u gbogbo nkan fi ri bayi?

IWA OTITO

Obun kélé kan wa simi

siye lati fi okun wonyi si iranti mi pe ko si obum ti o ma ghogbo okan wonyi wa ba qmoy enia bakoso wa amin otito name wonyi.

Totori otito ni Ojorun fi siye ro, sugbon nibigbi atiye u dehin ko awon wonyi daju aiye yé tara ko si ba gege bi Ojorun te ki o ri.

Idaradippa wa nmin ode atiye wa lori totoro wasi atiye jusa si ete ati uru wa wa. Ghogbo wa okun oge gege bi awon wundia si aye sile.

oni ti nkun ete wọn pelu osun Oyinbo.

Iwa feni, iwa ekutele je ni feni ni o wa yi kakiri, To be inu ie zo gba wa fun oru iwa huburu si a nnu losojumo, Opologbo baba lo se lala lati sese ati nkichen lati fi ngan ulé le fun omo re fun itoju. Sugbon ki baba to ku oyan oti o ro pe yio se oya on lehio ti o nra si aye sile.

## OMO ORUKAN

Gbara ti baba ku awon to si itoju obun in re fun itoju omoy re. Nje awon ti a si ipo igbekete yi ha se be bi? Nişe ni nwona



Obebe S. O. Jaiye

fi owo yi toju m'ni won ti nwona si n' ason omo orukan wonyi sile nse airije ati arru si aye.

Ti awon omo to ni ogeun di enu a ni shiin si obun bi alai ni hinghe, bi alaiyi olotoju.

Iwa ajisoto yi hu daga bi? Kini o ro wípe elha rwo to ha iru iwa si yó je fua ilé tiré lehin q'a? Oro Ojorun so pe bi

i paro ti nsaba hori eyin ti ko ye hemi awon to nko ogojo ti ki se si ipa iwa otito tabi obodo. Nigchin nwona yo fi silé lagbedemey aye wón, nitekin awon a di alaini.

A ta ma ta se ni ogo Ojorun Nitori na iwa ti o si asotoy ghe ile re duro tabi, ti o ro wípe a ko ri e nighati o nnu iwa wonyi, mo daju pe iwa asotoy re yé wa q'ri. Bi ati ti ri loja hemi iwa asotoy ti ri larin wa lori. Nitori ghogbo awon p'a ro pe o ye ki nwona mo otito, ati lati fi iwa yi ko awon emia; awon yapa patapata Euro ni ona na.

## ODODO OKILE EDE

Oro Ojorun wípe edo do tabi otito ni nghe oride ede leye. Sugbon die minu awon ti a nwo bi asaju lo jina si awon ona wonyi. Nitori atiri atire emie.

Mo ro pe idi ti awon fi, hu iwa nmin otito lori yi ni iwa nmin itijorun ni nu qan won. Ti itejorun baa wa ali kure ni ona otito kore ri bz rara.

Opo lo naga si awon nkan wonyi ti ka da ra ti o ro pe qaa to iq ni on gba, gba zimmo won rara emi eti amogbi iwa baje abele emi.

## IMULEMOFO

Op lope lo nje ojije aye kiri eyi ri imulemofo kira wípe emi ni mo wa nse. Awon wonyi ko ganté pe ko si enii owa nbi ko se enii Olomo si sibe.

Nitoru ha kini ise fefe lori ona ti ko lo fun ni ni imikanle ati itejorun. Ko ye ki awa enia mi ma rasti awos ghogbo eni alaiseto to ti wa nmin aye ri ti a si m'ro siberg ati opo won pe olo ni.

Ani aye na oni derideko fun iwu ti ko funni ni ifokandete rara enii o ngeba owo gobest lo tile se alaini isimmi rara. Awon ti o wa labé oga tun ni owo labé ati igbadun ju awo to ngeba owo tabua lo Sibe enia ko roru si ipo iti a wa lode oni. Jé ki otito joba lokan re nigha na ghogbo ona re yó to dada.

Odigha o.

## ITAN ILU SHOMOLU ATI IGBUBI

Lati Qwo IYAAFIN GRACE I. Daramola, Eko.

Inu mi yio dun bi Olotu iwe Irchin Imole ba le gba mi si aye ninu Irchin re Oloyinmomo lati se, itan kekere si fun awon onkare wa ki nwona si ri tekpo ti o wa nmin itan na.

Itan na lo bayi, okunsi kan wa ti oruko re ni Shomolu, Obebe Shomolu a ma a yé ni Ipinde Aritia, nipa bayi, o firan lati maa je obi guroro gegebi awon Giambari, se ti ewe ba pe lara ope on na yio di ose. Nibamirinti o te Ogbeni Shomolu loriun lati ma a je obi gororo ja onje lo.

Se ajo ko dasi ile, nigbaghi o pe tita Ogbeni Shomolu wa si Eko lati lo isimii glidé ti o gba ni ibi se re. Nigbaghi odi inple ogo kan: o lo si oja Oyinba lati wo motu kia-kia ti o nra si Shomolu.

Nigbaghi o wo moyo na tan, lape jojo ni omoy ekose moto kia kia na ba si gba owo lewo awon ero inu moyo, o si imbere yé, "Shomolu Gboli Shomolu Gbobi Shonu obi Gbobi"

Ni asiko ti o mberie yi, Oghené Shomolu nje obi lenu ni ikoro yi. Nini, okan re, o ro wípe omoy ekose moto na nra wípe, Shomolu gbe obi, Shomolu gbe obi. Lojiji ati laizure, ni oghené Shomolu te uba omoy ekose moto na ni eti agbadajohule ni ija ba berie nru moyo na ti o si te wípe awon era iwu moyo na nra owo pe ko Dereba moyo oduro.

Lekkiere ni derébo na ba duro lati la wón sugbon Oghené Shomolu ko pho, omoy ekose moto na ko gba ni wén ba ko aru wén lo si Tesan Ojepa Shomolu.

Nigbaghi nwona de Tesan, Obebe Shomolu lo kokoro roju, osi se alaye fun awon Ojepa pe, nje ni omoy ekose metuo na aye on si Ole lati ghogbo enia pe on Shomolu rabe obi ti on nje lenu si.

Sugbon omoy ekose na se ataye pe on ko so pe Shomolu gbe obi obusari on wi nipe. Shomolu "Gibobi boyo ero ti yio sokale ni Igbobi wa ki awon ma ba gba olowarde koya.

Ghogbo enia ti wa ni Jesan lo rejiin nigbaghi nwona gbo owo na nwona gbo elo na nwona si di Obebe Shomolu ni chi esuu iyi sugbon nwona ni kia ma a lo. Nwona ni oti wa si Eko pe ni.

Lehim na ni awon Ojepa wa kidu fun omoy onimajo pe, ki o ma a so pe "Ero Shomolu o, ero Igbobi o, iya bayi, Oghené Shomolu ko ni ro pe on o mba wi pe on gbe obi. Mo dape fun aye ti e gba mi Oi tu, ngo tan fi itan al-dan mian ranje si nyi laige.





# Adajo Coker, E Ku Ipalemo

Lat. 99 Alhaji Y. A. Disu

Eyo je ere idaraya ti ile Yoruba. O si ti di ass awon omo ati aro Eko. Nwọn ma a ije e ere sa fun sinisin-oko Ojila enia, ti awon omo oku na ba si ati bara re lati se iaawo eyo na.

Amsa n a omi-oloku lowo gobgi. Obi Eko ati awon noye re ni nwôn ni asfaani owo pupu na ti omi-oloku ba na. Eze Eyo dan pupo ju opolope ere Yoruba lo. O fere je pe, ere na si ni o dun ju phogbo o ere idaraya lo.

Ogboji G. O. Coker  
Adajo Agba

Ilu awon omo ati awon ati illi Eko dan pupo, ara wos si ya gaga nebagi o ta si eti-igbo won pe. Ogundu ghongho ti nda ito koso ibagon. Adajo, agba G. B. O. Coker fe lati se Eyo fun isukun Olori-Ire Olo beku a re, ati pe, o si ti nse ipalemo tara-tara lati mu ife re se, pefu Ogo Jesu ati stichin habu abu eti yiye. Ete eyo na yio si se minu osu si tabi mi bęre osu tombo yi.

Ifé Adajo Coker ko va wa lenu rara, Omo Yoruba gidi ni adajo agba na, o

fahabule pupu O ni lau ka-pu-pu. O mo oju, o si mo aru Afijugjenla nti. O gboede-gbeyo. Okosa pataki ni baba Adajo na je tunu awon Eyo. Adimua, nigha aye re. Okan pati ki si ni Adajo Agba na je tunu awon Eyo. Adimua fodeoni. Eko ri i akan dayi? Eko ri pe, omogidi, a ni omi-ekpo ni Adajo Agba Coker? Mo heni sa! Mo si fili se! Ki Edumare tubo ma a rara e lowo o ci osi see pe si ti daada.

Mo fi anfani iwe yi da a ni imgoro pelu itejo fun Ojigajulo w. Nisamido AZIKWE, PRÉSIDENT II ati fun Ojila w. Obi Adele keji ati fun Ojila w. Oga awon Adajo-Agba Adetokunboh Ademola pe, ki emura, ki e si se tyo fun awon Ojila wa babu ti o bi yin lomu. Eni aye a ti anfani lati le se.

E ni o wo o gidi lowe, e yaayi, e si gibujumju ju ogoporo enia lo yika Naijiria, a ni yika Afrika lati

Alhaji Y. A. Disu  
le se e Issiko, Ibadan  
Edu mare ki o ma a fe fun  
gbogbo wa o.  
AMIN.

BERE OJULOWO EGBOGI AWON FARANSE TI NWON NPE NI. Etyi yato patapata si awon RICHOLET. Kobi-robi. Ile re lara ema si daju fun Iwosan gbogbo Kokoro buburu ti o ba wa nnu, EJE ARA' bi Mognon

Moji re ko si ni gbogbi awon Egboji ti nwon npe n TONKI Eje ti nwon si at kax ri ni owo pojkü adimpawo tabi ki o lo nke ko di owo-lyen se eme, awa ki la awon egboji ba wọn yen rara tabi ti nwon owo ta nle yi.

Gegebi awon Omibara wa t mo irufi awon egboji ba awojo eyo \* ma sba ojaloju egboji atata ti a ranje fun ita lati awon du Jamani, Paraiso ati ti awon latambulu si Itali je

Mo dije pe, bi ejie ara ko ba mo daradara awon amodi tabi alera wonyi le se e. La-kuregbé, orisun Isarun, Oju susu tabi didun. Jedeni Akóba, arun Edoki, Aya - didun pupo ati Ekuwu laya.

Ara nne, lapalap Egboji-n Amodi Apo ile Iwo, chia didu tabi baradi raro pelu Egboji RIBALETI a ma a pa gbigi kokoro buruku r-e wa sba ejie re mo torision pe u.

Sa dan igo re kan wo iwo yio si ma a rohin re fun elomiran pelu.

Waterloo Medicine Store  
8, Palm Church Street LAGOS.  
Phone: 22878 Nigeria, Qm Ita Fojii

# Gbanjo o !

Eyi ai lati kede fun ghogbo awn ONIBARA wako jake iado agbabiye pe ao lagesi ma a ta Oba gbanjo wa fun ti Odun EASTER ati ILEYA geggbi ise wa ledogun Ohun ti o tun mu wa te te heré obio ni o pi ne, iwe ti, o nti qđo awon ONIBARA wa wa lati:-

**Gh.na, Abijan, Colonou, Lome ati Portnovo**  
Ko ni ye pe ki a te te beré GBNJO na  
TETE WA RA TIRE LONI

OJA GB NIO NA BERÉ LATI 28th MAR.-30th APR

Iwe 1 gbogi Ajebida	25/-	di	22/6d
Iwe Ifa Isa, Iyanran ite Etutu sise	21/-	di	18/-
Iwe Afon Isedaiye Yoruba Psalm Isegun	Afc 4/6d	di	3/-
Iwe Ala Nla	7/6d	di	5/6d
Iwe Ala ati Iwadi Nkan	2/6	di	2/-
Turari Isegun	Afc 10/6	di	8/-
Certificate of Apprenticeship	7/6d	di	5/-
Author's Measurement Book	7/6d	di	5/6d
Iwe Itan Ala	2/6d	di	1/-
Iwe Itume Ami Ara	4/6d	di	3/-

AKIYESH:— Enikem ti o ba ra nnu awon oja yi yio yba TURARI ISSEGUN AFC lofe lati 6 dan wa

Shoyinka  
12/99 Shittu Street  
Ibadan



Ina Jo Okunrin Kap Pa Sinu Ile

UOHELLI: - Gbegbo ilu gbojikas fan arivo nigbagbi ile epo mojo kasa ghina toju. Osu ni owo ihe awosa onyeze. Etta wa sinu nri ti wọn gmo-ile sajede wogbon ega won. Obeye J. I.E. Ifere ni osu na ja pa sinu ile epo mojo na, ti o si jossa reraas ni owo ihe Ru ni ihe ego kedogun owo ya.

Irohin fi ye wa wope, nwoso pa issa ejenigbe, si awon egi lo lehe ba se fi tan issa ni atipa clepo, sughon ko pe papo koko na ni mogbo akero kan de lati wa epo, nwoso si la epo ni okan nrau awon opeje na fi wole lati mi singi fun wọn.

Bi o ti temu singi nrau ile epo ni ina atipa tu o gbe na ihe epo mojo ba ghina, awon omo na se jede issa epo mojo gbigbogajo omo kan. Igbo owo ati amfani fi ye wa pe gba singi nr.

Ati amfani fi ye wa pe gba singi nr.

Iha na gba owo oga woko ka siti ibibesi jadecin nrau jo gba si le nrau. Irohin ati amfani eloja fi ye wa pe, gbigbogajo owo mojo na lo jossa ni egi patapata nrau issa na fi jossa ni awose eloja ha gbe agbokwu. Obeye na minu ile lo di se iwoju lati lati.

Irohin fi ye wa pe, nri nwoso fi gbe oba na do ile iwojan o si agbogbo bi ati OLUWA RERE GBA WA LOWO IKU OLUJI O.

# IJQBA HA SE OFIN NITORI ARE OGUNDE BI ?

**BADAN:** Ni Ojo Ojo 'Ru ti ihe Ojo owo kedogun. Oso yi ni Ijoba Ipinle Iwo Orun Naijiria se ofin kan nrau ile Igbojimi Asofin Ijoba Ipinle Iwo Orun Naijiria ti nwoso wa minu ipade nisayiye pe, eniken ko gbigbodo se are kan tabi ki o mas lu ilu lati mas se are laiko ni iwe age Ijoba lowo.

Nwoso se alaye pe eniti o b. fe se re, o gbigbodo ni iwe lati Odo Ijoba Ibilé ariwa si ti o gbe le se are na.

Gegbe Ofin, Ijoba se alaye pe, eniken ti o ba ru Ofin na yio san igba ponaas (£200) tabi ki irufu enibe lo fi cewo Oso meji pere jura.

Nigbagi awon dibu lori abu na, enis mejjeladofa lo faramo emua medogben

si lodi si.

Lehin eyi ni Alhaji D. S. Adegbemiro wa dide ti o si fi ye gbigbogbo enia pe, nitoru Hubert Ogunlesi ni Ijoba fi se Ofin na, ki Ogbeni Ogundele mo siye Onye Ojo re mo ni Ipinle na.

Alhaji Adegbemiro se alaye pe nitoru are Ogundele to o se ti akpoko re ejy "Yoruba Rona" nibiti Ogundele ti se are ti o si fi gbigbogho ijesi awon Omo egbe N. N.

D. P. han si o mu Ofin na waiye.

Alhaji Adegbemiro ni o je obuwa iyalemu lati ri wope Ijoba dojia iyi ko Ogunde nitoripe awon ni o kojo daasat are ni wo ni Ipinle yi, awon lo si pe Ogundele po ki o wa se are na fun won.

O se alaye pe, Oloye Samuel Ladoke Akintola ati awon isomugbe re nrau egbe N. N. D. P. die wa nibiti nwoso ti kuko se are na.

Adegbemiro ni o ya awon Omo egbe Alatakunle lenu lati ri iwu iwa ti Ijoba nru nsi si Hubert Ogundele yi, nipa Ofin ti nwoso se nipa are enia je.

O wa se alaye pe, Ofin ti nwoso se na pe eniti o ba se are ti Ijoba ke fe yio san (£200) tabi cewo Oso nseji lodi si Osan iselu ti o fun enia i se lati se ihe o wo bwo.

Ogbeni Kotoye se alaye pe, Are "Yoruba Bonu" se afikas obus si oda rogbodiran sila nrau egbe A.G. nru Odun 1962.

Are na nfi awon Oba alade wa se yeje, ko si tute fi ywo fun awon Oba.

Are na tun le da rogbodiran kejil si le ipinle yi, eyiti o sile ba alafia awon enia je.

## LATI OJU EWE KINI

Eniken ni Abeokuta ti o ni awon obun ija Ogen lowo ti awon le ri ra ki awon si lo, o, nitoripe, itiju ni aye ti Oloye Awolowo wa lori ni jesa fun gbigbodo awoje Ojulowu Omo Yoruba.

Sugbon nigbagi on (Maja) soro na feso Oloye Awolowo, o lodi si imorosa on na, o si so fun on pe, om ko ni gba eniken laye lati se iwu re peju.

O ni Awolowo tun so fun on pe, on (Maja) nislasi yora lopolopo, nitoripe on ko le mokole nimu nikan ti on fe se. Bi enia kan ba fe se iwu na an be, onilasi ni iraslowo awon Soja nru, ti on ko ba si gbo, on (Awolowo) yio li ejo sun baba re Ogbeni Ayoola wa pe akiyesi adajo si ojo e we ketadiogbin (Page 37) fun ekun

rere alaye.

O tun se alaye fun da Dokita Maja sile,

ile ejo pe, Ija pelu

gbolohun aso ni Dok-

Ijoba bolé pelu ipa ati

la Oladipo Maja si agbara.

kuro lodoj Oloye Awo-

lowo ni ojo na.

Lehin eyi ni o wa obun ti awon enia ni

so itan kekere kan elo se ni Ghana, ko

wope, nwoso se e jo lo si Ghana,

kan ni ilu Oyinbo.

O ni awon enia ti

laipgeyi, Okunrin kan o si lo si Gibson ki ise

ati ore re lo si ile oti zio ati ko ohun ija wi-

nigbagi ija de larin lu ni nwoso lo ko, biko

awon mejeji ni onile se bi atise ntoru awon

ba le eyiti o nje aseju ono egbe Oyo, o ni

mita, nigbagi o fe fi gbigbogho enia ni iba

ipa wole, o fo fi gitasi ma a lero pe, ije ogun

fereye wọn, nibi ti awon enia ni lo si

nwoso ti mbau ja obin Ghana lati lo ko bi

rin kan lu okan nru

adajo ti se owo ni nrau

awon ti o le okunrin adajo re, ugbo g

on na sita.

Ogbeni Babalola so ni

nigbagi on ihe owo ni

niwaju de, nwoso mu okunrin adajo nru eri ti o wa

na ati obinrin ti ngbe je wope, o ti o mejeji

iya re ti nwoso fi fo ti owo ni lo si Ghana

gilasi fereye ile. Awon

O se alaye ne on i

mejeji ni adajo da ni si okan nru odu n

ebi ti nwoso fi owo 1956, ije akwone ni on

tanrus si koto.

lo ko, on si tun lo ni

O wa se alaye pe on odu 1962. Ogbeni

ko ri idu na, nigbagi awon Olopa mu awon

rencia na ti nwoso fi le

enia na ti nwoso fi le

oye nrau ti nwoso enia na

lo ko ni Ghara.

Bi awon enia na lo

si Ghana bi nwoso ko

lo. Ogbeni Ayoola fi

ye lle ejy pe, ko si

eyi ti Jakande mo nrau

re, nitoripe on si Alak-

kosu Ille isej "Allied

Newspapers". E gbe

Afesofeje lo si ni i le

lepo na.

**OJO NLA**

Ojo ana je Ojo nla kan ti o le suo Ogbeni Olu Ayoola, nitoripe, bi o ti se ejy Jakande, bi o ti se fo jeko, pe le on so iyoku di Ola Olu Olopa Adetekunbo ba so fun un pe, "Aye si tun wa, maa ba oru re lo."

Were, ni Ayoola dide ti o si lo si fejiko, pe le owo ihe owo ni iwoju awon awpa ibe-ne na.

Ojue ihe na mu ijoko won wa si ipari ni

ai dede agogo kan abo Olu ana ana o si

ton di Utunla ki wewe o to pade.

lowo ti asiko fi to ti iwo ana si fi wu si Opin, Odidi Iwakati Merin abo ni Ogbeni Olu. Ayoola fi soro niwajou awon adajo Opolopo ibera ni nwoso fi si waju re ti o si da- woon iobun awpa ibe-ne na.

Onde irohin wa fi ye wa pe, enia marun ni Ogbeni Olu Ayoola yi ebunuse fun, awon enia marun na na na, ni Ogbeni Ayo, Akin-sanya, Ogbeni S. T. Orodhein, Ogbeni L. K. Jakande.

He ije na mu ijoko won wa si ipari ni ai dede agogo kan abo Olu ana ana o si ton di Utunla ki wewe o to pade.

**Emaa ka  
Irohin  
Imole lo-  
jojumò**